

Maksa ar peesuhitichanu
par pasi:

par gadu 1 rub. 60 lap.
" pufgadu 85 "

Maksa bez peesuhitichanas
Rihga:

par gadu 1 rub. — lap.
" pufgadu 55 "
" 3 mehnešči 30 "

Mahj. w. teel isdohts fest-
deenahm no p. 12 fahfoht.

Mahjas weefis.

Ernst Plates, Mahjas weefa ihpašchneeks un apgahdatajš.

Mahjas weefis isnahf ween reis pa nedeku.

Maksa
par fludinajichanu:

par weenas fleijas smalku
rakstu (Petit-) rindu, jeb
to wertu, lo tahda rinda
eenem, maksa 10 lap.

Nedatšija un ekspedizija
Rihga,

Ernst Plates bilshu- un
grammatu- drulatawä pee
Pehtera basnizas.

N° 11.

Sestdeenä, 15. Merz

1875.

Mahditajs.

Jaunafahs sinas. Telegrafa sinas.

Gefschfemes sinas. No Rihgas: teatera spehleschana, — ortografijas leeta. No Jelgawas: uguns-grehts. No Keepajas: swehtlu deena. No Torgeles draudšes: jaunš fshlas nams. No Pehterburgas: jauni fshlotaju seminari, — swehrinato teefas, — neberigi rekrufšči.

Ahrfemes sinas. No Bahzijas: jauna litumu pahspreeščana, — Bismarla runa. No Sahelui: jaunš brihnumš, jaunpeefšimis behrns runa. No Franzijas: tautas šapulzes preeščneeks, — Gambetas rihtofčanahš. No Spanijas: Kabreras preeščlitumš. No Japanes: fsholu buhščana.

Waj pagafša weetneekem ari litumi jafin? — Šf Leipzigas. — Kabhs wahrbiafšā Jaunpils teatera leeta. — Stanu wirtne. — Sihli notitumi is Rihgas.

Peelitumä: Brihna, Eritazijas nitna wirtsaite jeb: Firšta dehts un femneeks. Kuršā bija wainigs. Graudi un seedi.

Jaunafahs sinas.

No Rihgas. Rā dšird, tad Baltijas pilssehtu pahrwaldišchanas gruntslikumi tilšchoht pehz jauna preeščlituma ar kahdas komišijas palihdšibu pahspreešti un tad rudenī walššpadohmē preešč galigas nošpreeščanas eešneegti.

No Jelgawas. Igahjušchā treschdeenä (luhgščanas deenä) tika Jelgawas trihšweenibas (trinitatis) basnizā notureta gariga konzerte sem mušihka direktora Postela kunga wadifchanas. Ihpafschu patilščanu pee klausitajeem eemantofuše zaur fawu jauku un mahfšligu dšedatšchanu Flintzer jaunkundse.

No Igaunu femes. Igaunu femes gubernators, firšts Schachowskoi-Glebow-Strefchnew ir us fawu luhgščanu tai 11tā Merzi no gubernatora amata atlaisšts.

No Pehterburgas. Muhšu augsta Keisarene bija us ihfu laiku aishraukufe us ahrfemehm; tai Stā Merz pahrbrauzā atkal atpakal us Pehterburgu.

No Nikolajewes. Rā tureenes awiſes šino, tad ir nošpreeščuši, pee Dnepras upes grihwas eetaiſht kanatus. Preešč tam efoht no walššs renteſas nošpreešti 260,000 rublu un ſchi naudas suma ari jaw efoht walššs iſdohščanu aprehkimaſchanā preešč nahkofcha gada uſnemta.

No Juldas pilssehtas, pee Pruhšijas peederiga, teel ſinohts, ka tas is Dipperzas iſraiditais preeſteris Helſtrichs ſlepeni atpakal nahzis un ſahzis atkal Deewa kalpoſchanu tureht; bet pee miſchu laſiſchanas wiſſch tizis zeeti ſanemts un no ſchandareem us zeetumu aishweſts.

No Franzijas. Franzijas tautas ſapulze us kahdahm 7 nedelahm fawas ſehdeſchanas neturehs, tas ir, no ſaweem darbeem atpuhtifees. Ta leelaka dala no tautas weetneekem ir us fawu dšimteni mahjas aishraukufšči; ari republikas preeščneeks Mak Mahons Bersali atſiahijs, kur tautas ſapulze fa-

was ſehdeſchanas tureja. Pa ſcho laiku druſzin klufati buhs jo beidſamā laikā ir deefgan ſtrahdajuſchi: jauna ministerija bija eezelama, tautas ſapulzes preeščneeks iſwehlejams u. t. pr. Bonapartiſti gan pa ſcho atpuhtes laiku neſtahwehs meerā, bet wiſadi raudſihs ſawai partijai par labu ſtrahdaht. Bonapartiſteem beidſamā laikā nebija wiſai weizees.

No Pariſhes. Rā no tureenas teel ſinohts, tad Karliſtu generalis Kabrera iſlaidis ohtru paſludinajumu, kura wiſſch fawu pirmo paſludinajumu (ſkatees to ſinu no Spanijas) ranga attaiſnoht, ſajidams, ka Don Karloſs leedſees ar kehina waldbibu meerā iſlihg, tapehz wiſſch to dariijs, atſihdams, ka Spaneeſchi leelu atbildeſchanu ſew uſkrautohs, ja wini neraudſitu ſawſtarpigu brahlu naidu beigt un pehz meera dšitees. Pa telegrafu ta ſina atnahkufe, ka iſlihgſchana ſtarp kehina waldbibu un Karliſteem jaw til kahtu iſdewuſehs, ka driht ta ſina gaidama, ka generalis Kabrera pahrees us kehina waldbibas puſi.

No Spanijas. Rā kahda Frantſchu awiſe ſinaht dabujuſe, tad tas Franzuſis Schihl Bernons, kas bija kahdu Karliſtu awiſchu redaktors, efoht Alſoniſtu (kehina Alſonso peekriteju) rohkās nahzis, kas wina likuſchi noſchaut. Herzogs Defahs, kā Franzijas ministeris, aſrakſtijos pee Spanijas waldbibas, waj ta efoht taiſniba, ka minetais Bernons efoht noſchauts. Ja nu iſrahdiſees, ka Bernons pateeſi noſchauts, tad gan ſtarp Franzijas un Spanijas waldbibu iſzellees nepatihkamas ſarunafchanas.

— Spanijas biſkaps Leo de Urgels, tas weenigais no biſkapeem, kas ſkaidri iſſaka, ka wiſſch turotees us Don Karloſa puſi. — Urgels efoht raudſihs ſtarp Don Karloſa un wina brahli Don Alſonso, kas ſawā ſtarpā ir naida, meeru zelt, bet ſchis nodohms naw wis iſdewees. Minetais Don Alſonso (naw japahrmaina ar kehinau Alſonso) zelo tagad pa Bahziju un Austru; wina laulata draudſene, Dona Blanka wehl buhs laſitajeem paſiſtama, wina igahjuſchā gadā wehl lika weenu ſeewu ſpalwoht u. t. pr.

Telegrafa sinas.

No Berlinese tai 13. Merzi. Wahzu keisars lijis zaur rakstu iſſaſiht fawu pateizibu par tahm us wina dšimſchanas deenu eeſuhitahm laimes wehleſchanahm. — Zuni mehneſi gaida Sweedru kehinau Berlinē, kas tur atbraukſchoht paweeſotees. — Atkaphuſchohs Bairijas kara-ministera v. Brancka weeta tilſchoht eezelts v. Wallingers.

Geshemes sinas.

No Rihgas. Rā esam dsirdejuschi, tad svehdeenu tai 16. Merzi buhs Bahzu amatneeku beedribā Latweeschu teateris. Pee israhdišchanas nemšchoht ari dalibu Adolf Allumana l. Teatera draugeem waram to preezigu sinu pasneegt, ka tiks israhditas jaunās lugas ar jaunahm kuplejahm. Weenu lugu nosauz: „Pee warawihlfnes.“ Zohku luga diwās zehleendē ar dseedaschanu no Semišča, un ohtru lugu nosauz: „Diwi deenastneezes.“ Zohku luga ar dseedaschanu weenā zehleendē no G. M. Abas schihs lugas, kā jaw minejam, tiks pirmo reisu israhditas. Israhdišchana fahlfchotees pušzel astonās wafarā.

— Ortografijas leetā Wišpabriga skohlotaju šapulze, isgahjuschā gadā šawas sehdeschanas turedama, ezehla preefšch Latweeschu ortografijas tahtalās pahšpreešchanas ihpašchu komišiju. Tee preefšch schihs komišijas iswehletee lohzekti bija tee kungi, silologijas kandidats Müllers (Sarinu Kahrliis), skohlotajs Beesbarois Rihgā un skohlotaji Dauge un Dūnsberg. Schee kungi norunaja schini gadā tai 19tā Februari Rihg. Latw. beedribā fanahkt un šawu komišijas sehdeschanu notureht; bet 19. Februari nebija neweens no komišijas lohzeekteem nahziis, bes ween Beesbarschā l., kā Rihgā dšihwodams. Daugeš l. bija zaur nelaimigu atgadijumu aiskawehts, kā to nupat no Beesbarschā kunga dabujam sinahkt. B. l. bija 11tā Merzi Latw. beedribas namā pee-ceedams dabujis Daugeš l. wehstuli, kurā wišsch sino, ka newarejis us komišijas sehdeschanu nahkt, jo ugums breefmas winam neween wišu martibu, bet ari wišus rakstus un peesihmejumus aprihjuschas, ko preefšch ortografijas leetas bijis šagahdiis.

No Šelgawas teel „B. f. St u. L.“ sinohts pahr kahdu nelaimigu notikumū. Tas bijis tā: Tai 10. Merzi pehz pušdeenas klempneris Goldmann šawā dšihwolli (birgermeisterā Balbiana namā Katolu-eelā) pee krahšns wahrija kopallaku. Kad wišsch terpetinu gribeja peeleet, tē wahrijums ašdegahs un azu-mirkli abas ištabas ar ugumi pildijahs. Tee nelaimigee peezi eemihstneeki, kuru starpā ari bija weens 3 mehnešchu wežs behrinšsch, newareja tuhliit durwis atrahst, tā ka wini breefniigi apdega, gihmi bija melni, pee rohlahm karajahs ahdas gabali, tā ka šchaušchalahs pahškrehja nelaimigohs usflatotees. Ugumsdsehseji bija tuhliit pee rohlahs, bet tikai ar weenu špriži dabuja dsehstis, jo kaimini bija tuhliit fahlfuschchi dsehst.

No Leepajas. Rā tureenās awišes sino, tad tai 6. Merzi bija Leepajneekem leela svehtku deena, prohti wini svehtika diwofahrtigus svehtkus: Leepajas kā pilssehtas 250 gadu pašahwešchanu un Leepajas krahšchanas lahdes 50 gadu pašahwešchanu. No rihta šapulzejahs uš svehtkem eeluhgtee weefi, krohna amata wišri un Leepajas birgeri rahtusi. Pušsten 10 dewahs us basnizu wiši rahtusi šapulzejuschees, kureem papreefšchu gahja zeen. Kurfemes gubernatora kungs. Basnizā notureja Deewa kalpošchanu un mahžitajs Aienitz kungs šawā runā ištazija pateizibu Deewa schehligai gahdaschanai, kas Leepaju gadu simteneem apšargajufe, un muhšu augstam Reišara namam. Pehz runas spēhleja mušihkis un pehz mušihka spēhlešchanas Leepajas gimnastijas wiršskohlotajs Šeldta kungs uslahpa uš kanzeli un tureja šmuku runu. Šawā runā wišsch ar ihseem wahredeem atgahdinaja Leepajas pagahjuschohs laihtus, no pašča fahlkuma lihdi schij svehtku deenai un to daridams peemineja tahs daschadas labdarigas eeriktes Leepajā,

ko šawā laikā Leepajneeki dibinajuschchi. Starp schihm eeriktehm ihpašchi eewehrojamas Leepajas krahšchanas lahde un bahrinu namš. Pušzel 12tās svehtku weefi šapulzejahs pawitonā un pušsten 5zās bija gohda maltite rahtusi. Pee svehtku maltites tika daschadas runas turetās un wefelibas usdertās. Weenā runā tika ari peemineti Leepajas krahšchanas lahdes dibinataji (F. Gagedorn, P. G. Laurenz-Mester un F. G. Schmahl), kas zaur krahšchanas lahdes eetaišschanu labumu un svehtibu peeschkirufe neween Leepajai, bet wišam Leepajas apgabalam. — Svehtki bija lohki jauki.

No Torgeles draudses. Rā „Gesti Postimees“ sino, tad preefšch 3 gadeem kahdi Igauni Torgeles draudse usbuhweja škaištu namu preefšch augstakas Igaunu skohlahs, kuru wini gribeja padoht krohna skohlu waldbai. Bet kad nu skohluwaldbiba pagehreja, lai jauna skohla šawā mahzibu programā kahdus pahrgrohsijumus ištara, tad skohlahs zehleji atšazijahs no šawa noluhka un atstahja jaun-usbuhweto skohlahs namu. Tagad draudses-skohlahs pahrwaldiba ir šcho namu isluhguše preefšch draudses skohlahs, un tas tad ari notizis. Draudses skohla tika atklahta tai 14tā Janwari. Skohlahs nama usihtigakee zehleji bijuschchi Jaan Tamman un Jaan Jantson.

No Pehterburgas. „Waldbibas wehstnefi“ ir pašlubinata Wišu-augstaka pawehle, ka no 1ma Juli sch. g. buhs 6 jaunus skohlotaju-seminarus atklaht un prohti: Pehterburgas, Masšawas, Charlowas, Kasanes, Odefas un Witnas mahzibas aprinkšs. Preefšch katra seminara ušturedschanas ir nospreesti 16,810 rubtu. — Walstspadohme schim breišscham esoht apšpreešchanā, waj swehrinato teefas buhtu ari eewedamas Leišchōs un Masšreewijā, un ja tas buhtu darams, kahdi pahrgrohsijumi tad buhtu wajadšigi. Witnas generalgubernators generaladjutants Albedinški atrohdoht par derigu swehrinato teefas Leišchōs eewest, til ar to nošazijumu, ka starp swehrinateem schihdu škaitam buhs masakam buht neka křištito škaitam. Rihewas generalgubernators širšis Dondukow Koršakows turpretim esoht pret swehrinato teefu eeweschānu Masšreewijā. — Kara-deenesta leetā no ministerijas tohp sinams darihst: ja jaunee šaldati, ko komišija par derigeem atradufe un kas noswehrinati, pee šawas regimentes nonahlfuschchi teel par nederigeem atšihsti, tad winu weetā nebuhs zitus nemt, kam pakateji numuri. Nederigohs nošuhka pee wišflahatakahs gubernijas-komišijas kara-deenesta leetās. Ja schi ari špreefšch, ka jaunais šaldats nederigš, tad wina tam isdohd atestati uš tam un dara šinamu kara wiršwaldbai, lai to isdsehšch is ruleem un tapat ari gubernijas komišijai, kuras aprinkti tas rekrutis tika peenemts, lai waretu ismekleht, kā tas nahziis, ka wišsch tizs peenemts.

Ahršemes sinas.

No Bahzijas. Bahzu tautas weetneeku namā (šapulzē) tika pahšpreešts tas preefšchlikums pahr lohnes maššachānu no waldbibas pušes katolu biskapeem un garidsneekem. Pee schi preefšchlikuma pahšpreešchanas ultramontanu partijas štipri pretojahs. Weens ultramontanu partijai peederigš tautas weetneeks ar to šahka, ka wišsch to jaw daudšreis mineto pahwesta rakstu (enzikliu) šapulzei preefšchā lašija, kas tai pa leelakai datai nemas nebija pa prahtam, tā ka žiti tautas weetneeki ahra isgahja, žiti atkal ta nemeerigi išturedschahs, ka newareja dsirdeht, ko runatajš šazija. Tapat, ko wišsch runaja,

ari pee fapulzes (bes ween pee ultramontaneem) nefahdu patifchanu ne-atrada. Behz tam wehl daschs runaja, lihds beidoht ar leelu balsu wairumu preekschlikuma pirmas paragrafs tika peenemts. Nu nahza ohtrais paragrafs pee apspreechanas. Tad nu runaja tautas weetneeks Windthorsts, kas ar leelu ismanibu un weiklibu Bismarkam usbruka. Bismarks, ka to isgahjuscha numura telegrafa sinas peeminejam, bija fazijis, ka pahwests un biskapi esohht par dauds bagati, ta ka wineem par lohnas nemaksfchanu buhtu jabehta; bet tas preekschlikums japeenemoht, lai waretu walsis swabadibu un tautas gara-brihwibu apfargahht un no tahs no jesuiteem wadita pahwesta usbrufchanas atswabinatees. Schohs Bismarka wahrbus nu Windthorsts aiskehra, fazidams, ka Bismarks waroht knaht, ka pahwestam un jesuiteem esohht pahreeku dauds nau-das, un kad Bismarks dahmajohht, ka ar to likumu (nepaklaugem garidsneekeem lohnas no walsis pufes nemaksfahht) nelo nepanahfchoht, kapehz tad tahdu likumu wajagohht, zaur lo weltigi faderiba teel trauzeta un garidsneeki peespeesti, lai taisnibu un tiklibu aiskeeroht. Tahda sina Windthorst wehl tah-taku runaja, raudfidams peerahdiht, ka tagad laiziga wal-diba sew padauds teesibas raugohht, ka Deewam wairaf jaf-lauja nefa zilwekam. Us tam nu Bismarks atbildeja garaka runa. Wisu pitms winsch isskaidroja, ka pehz tahm no Windthorsta issfazitahm dohmahm gan nederetu neweenu laizigu wals-tibu wal-diht, ihpafchi muhsu laikos. Ta wajadsiba ir par pateefigu atsihta, ka walsstei wajaga fawus lihdselus preeksch aistahwe-fchanas un ka stipras walsis ir wajadsigas. Schahda wai-jadsiba zaur tam radufehs, ka partijas rohnahs, kas pret wals-ti strahda (ka par prohwi tagad ultramontani Wahzija pret walsis likumeem, kas walsstei par stiprumu). Tahlak runadams Bis-marks isskaidroja, ka winsch gan wispahri sinoht, zil pah-westam un jesuiteem esohht naudas, jo fchi leeta ne-esohht wis tahda apflehta, ka no tam nefa nesinatu. Tapat ka sinoht, zil fchai jeb tai walsstei esohht naudas jeb paradi, ta ari sinoht, zil pahwestam un jesuiteem esohht naudas. Kas ar politiku zil-ne zil nodarbojahs, tam tahdas leetas nebuhs wisai nesina-mas; ta ari winam (prohti Bismarkam), kam jaw 25 ga-dus ar politiku bijufchas darifchanas, esohht deesgan sinams, zil jesuiteem un pahwestam esohht eenahfchanas. Jesuitu fa-beedribas mantiba gan til leela nebuhs, ka Rothshilda man-tiba, bet puf til dauds wineem gan buhs, kahdi 250 lihds 280 milionu dahldereem. Pahwestam nu gan nebuhs til dauds tahs naudas, bet musuminahsch jaw ari nebuhs, ta par prohwi isgahjuscha gada pahwestam eenahfufchi tee ta nosauktee Peh-tera grafchi ween kahdi 3 milionu rublu. Beigas Bismarks peemineja, ka waldbai nepeenahkotees tahdeem lohnas maksfahht, kas pret waldbu strahdajohht un raugohht tai wisadus kawek-tus un fshadi dariht. Behz tam runaja tautas weetneeks Sneists. Winsch fawa runa peerahdija, ka Bruhsijas wal-diba fawa isturefchanah pret pahwestu pilnigi atbalskotees us li-kumeem. Kad pehz likumeem negriboht turetees, ka tad lai usturoht kahrtibu un drohschibu. Kad nu pahwests tahdu ne-meera rakstu ka mineto enzikliku pret Wahziju islaischoht, tad tas skaidri parahdoht, ka winsch ar Wahziju fahloht naidu un dumpi un waldbu zita nelo newarohht dariht, ka isturetees pret tahdu ka tahdu meeru trauzetaju un dumpja zehleju. Behz daschahm zitahm runahm un pahspreechanahm nahza pee bal-fofchanas un ar leelu balsu wairumu tika augfcham minetais preekschlikums peenemts, tas ir par likumu apstiprinahts. Ta

Wahziji buhs likums, kas leeds tahdeem katolu garidsneekeem lohnas no walsis pufes maksfahht, kas walsis likumeem nepa-klaufa.

No Sahrlui pilsehtas, kas pee Bruhsijas peeder, teel pah-tahdu jaunu brihnumu sinohts. Tas bijis ta: Preeksch nei-lga laika peedsima tahdai jaunai seewai behrninisch pulksten luds pehz pufnakts. Kahdu stundu pehz dsemdefchanas weena no tahm abahm radineezehm, kas flimneezi aplohpja, gribeja us mahjahm eet un prasija, zil pulkstens esohht. Te weena smalka bals atbildeja „Pulkstens ir diwi.“ To dsirdejuschas seewas fahbijahs un prasija wehl reis un atkal jaunspreekschimis behr-ninisch atbildeja, ka pulkstens esohht diwi. Seewas zita nelo nesinaja dariht, ka pee fawa dwehsefu gana aisseigtees un tam to brihnumu pastahstihht. Preesteris gan esahkuma brihnijahs, tad fazija, ka muhsu laiki gan esohht tahdi, kur simes un brihnumi noteekoht. To fazijis winsch steigfchus pee jaun-peedsimufcha behrna nogahja. Tur nonahzis preesteris behr-ninu jautaja, kad tas esohht runajis. „Pulksten diwos.“ Behr-ninisch atbildeja. „Ko tu gribi?“ preesteris atkal prasijis. „Deewas,“ ta behrninisch atbildeja, „man ir lizis peedsimt, lai Jums wa-retu pasludinaht: tas 1875tai gads buhs labs gads, tas 1876. gads turpretim buhs asinu gads.“ To fazijis behrninisch fawu muti aisdarija un bija nohsi. Ta fkan tas brihnumis un lehttizigi lautini tam tij. Mums no fawas pufes gan ne-wajadschis zeen. lasitajeem peemineht, ka wis fchis brihnumis tikai ir gudrs isdohmajums, lai waretu lehttizigeem lautineem jaunu brihnumu usteept.

No Franzijas. Schim mehnesim fahkotees tika par Fran-zijas tautas fapulzes presidentu jeb preekschneeku ezeltis her-zogs Odifre-Bastie (Audifret-Pasquier). Zaur to ka Bastie ir tizis par tautas fapulzes preekschneeku, zaur to nu jabuht ministeru preekschneekam Bisse jo apdohmigam pret Bonapar-tisteem, us kureem winsch turoht draudfihu prahtu, un tapehz fawa ministerija raudfchoht fcho to Bonapartisteem par labu pastrahdaht. Ja nu Bisse to darihs, tad gan Bastie to ee-wehrohs un tautas fapulze nepatifchanu pah ministeriju is-fazijis, jo winsch naw Bonapartisteem draugs. Franzuschu awises fpreesch, ka Bastie ihpafchi zaur Gambetas rikfofcha-nohs par preekschneeku tizis. Kapehz Gambeta to darijis, us tam wispahri war atbildeht: Gambeta ir republikas draugs, tapehz winsch tur preti strahda, kur Bonapartistu jeb kehnia-neeku partijas fahl wirsrehtu dabuht. Weenu laiku jaw doh-maja, ka Gambeta esohht peebeedrojes Orleansisteem (kehnia-neeku partijai), bet ta nu gan nebija. Tahdas dohmas bija zaur tam zehlfchahs, ka Gambeta pret Tjehru strahdaja, kad tas preeksch Mak Mahona bija republikas preekschneeks. Zaur to nu Gambeta nefahdu labumu Franzijai nedarija, us tam strahdadams, lai Tjehrs no preekschneeka amata atkaphtohs un Mak Mahons tiktu tai weeta ezeltis; bet Gambeta ir weens no teem gohdlahrigeem politikas wihtreem, kas tamehr wisu fpehz tehwijai par labu strahdaht un gudri isturetees, kamehr wineem no fawa pretineeka bail, bet ja ne, tad wini fawai gohdlahribai par labu fahht strahdaht. Ta ari bija ar Gam-betu. Winsch par wezo Tjehru nebahdijahs, winsch to tikai apflauda un dohmaja, ka winsch (prohti Gambeta) buhtu tas wihtre, kas waretu tikt ezeltis par Franzijas republikas presi-dentu, un tapehz fawa gohdlahribah fahla pret Tjehru strah-daht. Tjehrs sinams no fawa presidenta amata atkaphahs, bet Gambeta wina weeta nenahja, Mak Mahons tika par presi-

dentu. Gambeta toreis nepareisi darija, pret Djebru strahdams; tagad sinams winsch atkal ar wiseem spehkeem preeksch republikas strahdajocht, ka to redseja pee Baslie eezelschanas par tautas fapulzes preekschneeku.

— Kad herzogš Baslie tika eezelts par tautas fapulzes presidentu, tad winsch fapulzi usrunaja, tai to zetu apsihmedams, kuru winsch ka presidents nodohmajis staigacht. Schini fawā usrunā winsch wisupirms pateizahs tautas fapulzei par to ustizibu, ka ta winu par presidentu iswehlejuse. Tad tahlak rumadams winsch fazija, ka winsch fawu preekschagheju garā strahdaschoht, kas stingrumu un taisnibu fawōs darbōs parahdijusch. Sinams winam gan gruhti nahktohs tā strahdaht, ja winsch nebuhtu pahrlleezinahs, ka tautas fapulze winam pee tam palihdsefchoht, kas ir, ka tautas fapulze par tam ruhpefees, ka winas spreedumi teel eewehrofi un ka winas spreeschanas weltigas stihdeschanahs un partiju rihlofchanahs beidsahs. Tad fawas runas beigās Baslie peemineja, ka tautas fapulzes usdewums efoht, gahdaht par Franzijas brihwibas un teesibu uftureschanu un to fapulze jo drihsat atrahfchoht, ja wina fawā starpā meeru kohpdama nopeetni strahdaschoht. Winsch no fawas pufes apfohlotees schini garā strahdaht. Leelakai fapulzes datai (kreisai un widum) wina runa patika, tee ziti (Bonapartisti un laba pufe) isturejahs auksti pret wina runu.

No Spanijas. Karlistu kara-pulkōs fahf rastees diwi partijas: weena partija, kas no kara beigšanas neta negrib dsirdeht, jo tad wina buhtu ja-attahpjahs no weeglas dsihwes un pelnas (zaur laupischanu), un ohtra partija, kura wehlahs meeru, jo tai wehl zil nezil ruh tehwijas lablahfchanahs. Birma partija zeeti turahs pee Don Karlofa, ohtra partija fahf pulzetees ap Karlistu wezo generali Kabreru. Generalis Kabrera griboht nu us fawu rohku flehgt meeru ar Spanijas waldbibu, ja wina wirsneeki teefoht waldbibas kara-pulkōs apstiprinati fawōs lihdsfchinigōs wirsneeka amatōs. Kabrera ari ir istaidis issludinajumu, sem kahdeem nolihgumeem winsch ar waldbibu derehtu meeru. Kā rahdahs, tad waldbiba gan raudsihs ar Kabreru meeru nolihgt un tā tad winu us fawu pusi dabuht, jo zaur to Don Karlofa wara tiktu pamašinata un winu drihsat pee meera peespeestu. Ar Kabreru falihgdama waldbiba gan lo wairaf spehtu pret Karlisstem isdariht, bet zitadi waldbibai nemeizahs, jo wina pehz ultramontaanu draudsbas dsihdamahs fanihstahs ar brihwprahtigo partiju, kas lihdsfchim turejahs us waldbibas pusi. Serrano gan nu palihdsehs waldbibai ar brihwprahtigeem issihdsimatees, bet zil winsch eespehs, to turpmaf redsesim.

No Japanes. Zil tahlu Japanes wehsture sneeds (wina fawus stahstus fahf kahdus 700 gadus preeksch Kristus dsimschanas, tas ir preeksch kahdeem puftrescha tuhstoschu gadeem) wifa tai laika Japane turejusehs atsckirta no zitahm walstim, wehl wairaf neta Kihnas walstiba. Sinams ka zaur tahdu nosckirtschanohs Japanei bija atpakaf japaleel, wina newareja lihdsf tikt apgaismotahm walstim Eiropā un Amerikā. Beidsamā laika Japane tā fakohht mohdusehs, wina fahkuse ar pilneem spehkeem us preekschu dohtees; wina zil ahtri ween spehdama eetaifija fawā walsti Eiropas eeriktes. Wisu pirms diwi leetas peeminesim: turgoschanu un skohlas-buhfchanu. Senaf ahrsenneekeem lohiti gruhti nahzahs ar Japaneescheem andeli west, tagad Japane ir ahrsenneekeem tapaf wisur pee-eijama, ka jeb kura zita Eiropas walsts. Pahf skohlas-buh-

fchanu runajocht, jafaka ka preeksch tam eezelta ihpascha ministrija, nojaukta „mombuscho,” kuras sinaschanā stahw wifas skohlas. Wifa Japanes walstiba ir skohlas buhfchanas deht eedalita 8 aprinkōs; katram aprinkim ir weena augstskohla (akademija), un tas atkal ir eedalihst 32 kreises, kurai katrai ir fawa wideja skohla un katra kreise atkal eedalita 210 masōs aprinkisohs, tā ka pa wisu Japanes walsti ir, augstakas un semakas skohlas kohpā faskaitoht, kahdas 53,760 skohlas. Kad nu til dauds augstakas un semakas skohlas eetaifitas, tad sinams ari preeksch tam skohlotajus wajaga, tapehz ir eetaifijusch skohlotaju seminarus. Tee, kas preeksch augstakahm skohlahm mahzahs par skohlotajeem, tee ari teel mahziti Anglu walodā. Tā un Japane naigi us preekschu dohdahs, bet Kihnas walstiba, Japanes kaiminu walsts, wehl negrib fawas wezu laiku eeraschas atnest un deenu no deenas paleel zitahm gaismotahm tautahm wairaf pakaf.

Waj pagasta weetneekam ari likumi jastu?

Diwi prahtigi wihri, ko fawfim Burinu un Kalninu, kahdās weesibās tā runaja un spreda, ka scheitan to esmu ussihmejis. Kad nu dauds no teem klausitajeem apleezinaja, ka Burina un Kalnina farunā efoht pateesiba eefschā, tad apnehmohs to farunu peesuhtht „Mahj. weesim” ar to luhgfschanu, lai to usnemtu, tamdeht ka ari man leekahs, ka wihri par to ir runajusch, kas muhsu daschōs pagastōs wehl truhst un atrohdahs. Ari zeen. lasitajs leezinahs, ka Kalninam ir taisniba. Wini runaja tā:

Burinsch: „Kalnin! ko tu dohma: waj pagasta weetneeku pulkam, kad tas par walstes mantu woi zitu kahdu wajadsibu spreesch, wajaga ari „pagasta likumus” sinahf un prahf, jeb woi tapaf war istikt, kad ari tohs nesina? Ilu ko dohma?”

Kalninsch: Kā tu nu wari tā prahft, ka behrs?! Kā tad weetneeku pulks lai spreesch, kad tas nesina, kas likumōs stahw un atwehlehts. Katram pagasta weetneekam wajaga „pagasta likumu” sinatajam un pratejam buht, ja tas grib ka wihrs pareisi un pehz likumeem spreesf; jo bes likumu sinaschanas weetneeku pulks katreis to nepanahs un pee tam netiks.

Burinsch: Bet katris taf, kas pagasta weetneeks, nebuhs wis likumu sinatajs. Daschs warbuht wehl netaf naw redsejis to grahmatinu, kur likumi eefschā, pehz kureem pagasta weetneeku pulkam par pagasta mantu un wajadsibahm jaspreesch.

Kalninsch: Bet katram pagasta weetneekam wajaga likumus sinahf un prahf, zitadi tas naw wihrs. Kā katris pagasta weetneeks lai buhtu dauds maf tahds, kas likumus sin, to waretu panahft, kad katram, kas par weetneeku zelts, buhtu pagasta likumi ja-ismahzahs, tā ka kad teel prahfts, kur tahds un tahds likums atrohdahs, tuhlt sin to grahmatinā usckirt istahft un istahstihf, ka tas faprohtams.

Burinsch: Bet katris, kas teel jeb woi jaw ir zelts par „pagasta weetneeku,” naw wairs behrs, kas ees grahmatu mahzitees un ar to nopuhletees.

Kalninsch: Kas wihrs buhdams negrib mahzitees, tas naw wihrs, bet behrs pehz gara. Prahta wihrs arweenu pamahzahs ko no jauna un pawairo fapraschanu, ka war ka wihrs spreesf, bet ne tā ka behrs, kas to bes ihstas fapraschanas un apdohmas dara. Tadeht: „katram pagasta weetneekam wajaga likumus sinahf, kad tas grib pehz likumeem spreesf.” Kā to war panahft? Panahfams tas buhtu, kad katram pa-

gasta weetneekam buhtu „fawa“ likuma grahmatina, ko tas waretu mahjâ zauri issafihit.

Burinſch: Bet katris pagasta weetneeks ne-ees likumu grahmatinu pirikt. Waj kalpa wihrs un uf ſawrohtu dſihwotajs gribehs un warehs no ſawas leſchas 45 kap. f. par likumu grahmatinu doht, neſinadams zil ilgi tas wehl weetneeku pulkâ buhs?

Kalniniſch: Tam waretu lihdsieht, kad daſchi tahdas grahmatinas pagastam dahwinatu, ja pagasts no ſawas naudas negribetu tahdas grahmatinas eegahdaht.

Burinſch: „Waj tu to daritu?“

Kalniniſch: Ar preeku! Es kahdus ekſemplarus nopirktu, liktu ſtipri eeſeet un tad pagasta waldischanai dahwinatu, kura tad lai leenetu teem, kas negrib un neſpehji likumu grahmatinu eegahdaht.

Burinſch: Tu laikam dohma, ka pagasta weetneeki ir nabagi?

Kalniniſch: To gan ne, no mantibas runajoht, tomehr daſchs pagasta weetneeks ir „nabags,“ kad tas neſina, ko ihſti pehz likumeem ſpreeſt un dariht.

Burinſch: Kâ tu drihſti tã fajihit?!

Kalniniſch: Kapehz gan ne? Kad tas tã nebuhtu, waj tad wehl tas notiktu, ka wehl daſchâ pagastâ noteek, kur weetneeku pulks ſanem no pagasta wezaka un preekſchneekem rehkinumus un nepagehr, ka pehz pagasta lik. § 21. punkt. 2., pagasta teeſas preekſchfehdetajs weetneeku pulkam par preſidenti ir un ari neſina, ka pehz pagasta lik. § 13., „wiſi“ pagasta weetneeku pulka ſpreedumi protokoles ſchuohres grahmatâ eerakſtami.

Burinſch: Es neſinu, waj tur leels labums atlez, kad pagasta teeſas preekſchfehdetajs weetneeka pulkam par preſidenti ir; tapat ari nekahds leels labums nebuhs, kad „katra“ weetneeku pulka ſpreedumu ſchuohres grahmatâ eerakſta. Apdohma ween labi, tad gan redſeſi, ka leels labums jaw no tam wiſ nebuhs.

Kalniniſch: Teeſham labums buhs. Redſeſi, kad preekſchfehdetajs ween nebuhs pagasta wezaka un preekſchneeka aiſſahwetajs, tad tas ari pagehrehſ, ka pee katras tahdas dariſchanas, kur pehz likumeem wajjaga weetneeku pulka atlaufchanas, ka pagasta wezakaſi lai parahda, kur weetneeku pulks to zaur ſpreedumu tam to atlahwiſ dariht, jeb to iſdoht. Tã tad daſchs pagasta wezakaſi wairſ nebuhtu til drohſchs, beſ weetneeku pulka ſinas un atlaufchanas to dariht, par to pehz likumeem wajjaga weetneeku pulkam ſinaht un ſpreeſt, un ko wehl daſchs weetneeku pulks naw ſinajis un ſapratis, kahds tam peenahlums un kas tam darams. Ka „wiſi“ weetneeku pulka ſpreedumi protokoles ſchuohres grahmatâ eerakſtami, tas ar ir gauſham derigs un wajjadſigs un mums par to ir japreezajahs, ka augſta waldischana to it ihpaſchi pawehlejuſe. Redſi! daudſreis atgadahs — un tas it beeſchi noteek — ka wiſi weetneeka pulka lohjekli neſanaht pee ſpreeſchanas, tad jaw ari tee, kad tas ſpreedums ſchuohres grahmatâ eerakſtihts, ari ſin, kas ir ſpreeſtis tizis, kaut ari paſchi naw klahu bijuſchi. Wehl par prohwi: kad kahds pagasta weetneeka pulks atlahwiſ no magazines pahrejo labibu pahrhoht, un to naw lizis eerakſtiht ſchuohra grahmatâ, kas tad war wehlaki notikt? Wehlaki war kahds pagasta lohjeklis, jeb walſis weetneeks, ta laika weetneeku pulku uſjuhdsieht, ka lahwiſ beſ atlaufchanas labibu pahrhoht. Kad ta eenahluſe nauda naw pehz likumeem par kaulſchu labfl. § 2. peelikumâ 1., uſturas naudas krahju-

mam peelikts, war pagehrecht, ka ta laika pagasta weetneeks to ar ſawu mantibu atlihdsina un to ari war pehz likumeem.

Burinſch: Bet to war tomehr weetneeku pulks pagehrecht, kaut ari pagasta teeſas preekſchfehdetajs naw klahu, ka lai pagasta wezakaſi parahda, kur wini ir atlahwufchi, tam to dariht un iſdoht.

Kalniniſch: War gan, — bet nekad tã nebuhs, ka kad preekſchfehdetajs to pagehr.

Burinſch: Ja tas tã ir, tad teeſham no tam ir leels labums, kad preekſchfehdetajs weetneeku pulkam par preſidenti ir un tapat ari, kad „wiſi“ weetn. pulka ſpreedumi ſchuohres grahmatâ ir eerakſtami. Til ween par to brihnohs, ka wehl tahdi pagasti atrohdahs un ihpaſchi weetneeku pulki, kas to nepagehr un neproht zeeniht, ko likumi teem dohd. Nu ſkaidri ſaprohtu, ka tas ween no tam nahſ, ka pagasta weetneeki til gudri ir, ka ar wiſu gudribu to neſaproht, ko likumi teem wehl un kahdas teeſibas dohd, jeb ari daſchi wehl pawiſam likumu grahmatinu naw redſejuſchi, neds eekſch tahs eeſtatijuſchees un tomehr ir leeli ſpreedeji un rehkinumu ſanehmeji.

Kalniniſch: Mehs ari waram Deewam pateikt, kad muhſu weetneeku pulkos ari atrohnahs wihri, kas likumus ſin un ſaproht, un to ir zaur to panahkuſchi, ka tee likumus uſmekle un tohs laſa. Draugs! tahdeem wehleſim ari uſ preekſchu augſtu laimi un dedſigu garu.

Burinſch: Ja, no wiſas ſirds! Bet neween tahdeem, kas tohs ſaproht, bet ari tahdeem, kas wehl likumus negrib ſaprast, ka lai tee reiſi taſ ſapraſtu. „Augſta laime brahti Jumâ!“
K. M.

Is Leipzigas.

Šhe paſneedsu zeen. laſitajeem kahdus gabalus iſ mana drauga wehſtulehm, kureſch Leipzigâ ſtudeere, — bet ſinams, ar wina atlaufchanu.

„Leipziga ir kohſcha un prahwa pilsſehta. Wiſi nami ir augſti un leeli 4, 5, 6 lihds 7 tahſchu, jeb 2 tahſchu namu ne pawiſam naw; aiſ pilsſehtas wahrteem ir tee tahdi paſchi augſti un leeli. Gedſihwotaju te naw maſak neka Rihgâ. Daudis wiſi dſer alu; jaunkundſes, ſeewas, wihri, ſehni, wiſi eet kneipi jeb weefnize. Te tuhdat kelners eet klahu jaw beſ aizinaſchanas un uſruna: „Sie wünnen wohl ein Glas Bier?“ „Ja,“ teek atbildets, un tuhdat glahſe klahu, tahda kruhſite ar ohſu un ſpohſchu alwas waktu. Kamehr alu dſer, laſa awiſes. Awiſchu daudſ un daſchadas katrâ kneipi. Iſdſehris aiſmalſa un eet prohjam; reti kahds dſer diwas glahſes. Un tã pat eenahſ jaunkundſes un kundſes, apſeſchahs pee galbina, tã ari winahm kelners jeb kelnereene pee-eet klahu, uſruna ar to paſchu uſrunu, tad atneſ alu, to iſdſer, awiſes laſidamas aiſmalſa un aiſeet. Nekad weens ohtru ne-aiſteek, nekad weens ohtru nezeena, katris pats preekſch ſewis pehr un malſa. Kahdu reiſ noſeſchahs gan trihs jeb tſchetri pee weena galbina; wiſi ſarunajahs paſluſu un gohdigi. Glahſe malſa 1½, 2 un 2½ graſchi, kã nu katrâ weetâ. Tad wehl ne-iſprohtama leeta, ka ſeewiſchkaſ eet pa eelahm lihds puſnaltei weenas paſchas beſ pawadona un neweens winas ne-aiſteek. Regohdigu ſeewiſchku ne-efnu neweenu redſeſis, waj tahdu te nemaſ naw, jeb lohti paſlehpufchahs to neſinu. Tad weena leeta jateiz Wahzeefcheem par gohdu, ko newar leegt; ſadſihwe ir te daudſ laipnigaka neka muhſu pilsſehtâs un laudis ir ſtrahdigi. Wiſas kundſes un jaunkundſes, wiſas ſtrahda. Til

Minu feewifchu, kà pee mums un manà dšintené tē pa wifam naw. Man teefcham preti weena dšihwo, lohti flaiſta, wina ſkatahs uf mani, es uf wiau. Bet apbrihnoju, zil wina pee katra darba, ko ſtrahda, ir ar meefu un dwehfeli klat, zil tſchakli, iſweizigi un tihri eet wifa winas kuſteſchanahs, tad newar beigt noſtatitees. Un neween wina ir tahda, bet katra ko redſ. Salihdſinajoht ar muſejahm, man ſirds noſahpejahs, pahrdohmajohſ muhſu feeweeſchu kuhtrumu un laiſtumumu.) Es neſinu, kas lai teel no muhſu tautas, kad tas wehl ilgi tà uf preekſchu ees. Zil ne zil winahm eemahza Bahju mehli, tad nodohd pee „ſchneiderenees“ jeb „puzmakareenes,“ kas nereti ſchihm meitenehm eepohte lepnibas un ſlinkuma dihgli. Mahjās, pahrnahluſchas zita neta neſina, kà lepotees un bruhrganus gaidiht un ar teem miſhlinees, kaut mahtei beidsamo gohtinu maſa. Draugs es noſkumſtu to wifu pahrdohmadams.“

(Draugs, tē Tu runa par dauds flitti par muhſu tauteteem. Kaut nu gan neweens newar leegt, kas ar wehribu muhſu tautas dšihwi eewehro, kà daſchas naw tahdas, kà augſchà minets, bet tomehr newar wifas ſeltenes pee tahdahm peeſkaiht. Ari mums netruhtſt gohdigu un ſtrahdigu feeweeſchu. Netizu ari, kà Tu, kad buhſi wairak ar Leipzigu eepaſinees, wareſi wifas tureenes feewiſchakas tà uſflaweht.)

„Leipzigā war dauds, lohti dauds mahzitees. Teaters gluſchi lehts, partere par 3 grafchi = 7½ kap. Preekſchlaſiſchanas teel turetas par wolti no profeforeem daſchus wafarus tahdas beedribu ſahlēs, kà Mihgas Latw. beedr. ſahle, „Zur Aufklärung des Volkes“ un iſfludinahſ, teel kur tad katram brihw ee-eet. Tad atkal tahdas preekſchlaſiſchanas, kur katris war biteti aboneereht preekſch 9 preekſchlaſiſchanahm par 6 grafchi. Studenteem ir ari atwehlehts daſchās ſtundās uf uniwerſiteti klaufitajus lihdsweſt.“

Iſ zitas wehſtules:

„Ko par Leipzigas feewiſchlahm Tew rakſtiju, to tatſchu neſmu Tew apleezinajis par taiſnu iſpehtijumu, ne-efnu kà gatawu, ſaliktu un ſagreestu ehdeenu Tew uf galda zehlis, bet tikai kà kahdu bildi, „to eeſpaidu,“ ko ſchejeenes dšihwe un laudis man rahdija. Un ſchis eeſpaids naw no ſawa jautuma wehl neko ſaudejis, wehl tahds pats.

Leipzigas karnewals kà nahzis, tà aiſgahja. Ir gan mohdigs ſlats. Rahdreis biju par karnewalu laſijis un tuhdat ſawās ſmadſenes bildi ſaſtahdijis, kahdam tam waijadſetu iſſklatitees. Bet zil aplam biju wihlees. Pawiſam zitads! Ne til dauds kà melnims aiſ naga, iſhtais kornewals nelihdſinajahs manai bildei. Tanis deenās leeli zilweſi, pat firmi wihri un no wifadahm kahrtahm ir pawiſam par nereem palikuſchi. Uf tirga teel kahdas 4 leelas dehtu buhdas uſtaifitas, tur danzo un dſeed. Wiſi kà neta noſpohkojuſchees. Uf ſejahm dauds neta naw, retam bahrſda jeb uhſas peelihmetas un leeli deguni. Tikai drehbēs wairak kahdi nelahdi raibumi. Pa eelahm eiyoht zits zitu aiſteek. Katram tahds ſpahrkſchittis ar ritentinu, kas rohbaifch un greeſchahs, ir rohka; tad peeteſ ohtram klat un well ar to waj nu pa muguru jeb kruhtim. Tas nu ſtirſch, ſtirſch, ſtirſchke. Ohtris tam well preti. Sarumajahs un eet atkal garam. Man ari dauds lepnaſ kundſes, kà tſchakſi ween, peeſkrehjuſchas it gohdigi klat, ſinamis wairak pa weenai, bet daſchreis ari pa diwahm, un well

*) Te zeen. rakſitaje par bargi ſpreedis.

ar ſawu ſpahrkſchitti. Es praſchu: kapehz? Saſmebjamees, no abahm puſehm uſrunajamees, tad iſſchiramees. Tē zita atkal klat. Pehz ſahlu par Latwiſki runahſ un ko neko praſiht, tad gahja ahtri prohjam. Zitam ir zuhtu puhlis rohka, ar ko garamgahjeem met pa muguru; zitam kahda feſku aſte, to bahſch pee deguna un ehromojahs ſchà un tà. Bet to ſwehtdeenu preekſch kornewala eeſahkſchanas ir kornewala brauzeens pa eelahm, tad jauno kornewala prinzi wiſina. Katru gadu wehle jaunu prinzi.

Kornewala brauzeens.

Kahds breefmigs trohſnis nahſ no winas eelas!
 Man bailes! Waj kahds ſwehrs tur wala tizis?
 Zeb uguns newaldams ir juntā ſpruzis?
 Nau, ſirgi krahz un daſchi ſtahwu ſleenahs!
 Klau, laudis ſleeds un ſten un murd un lahde
 Un daſchi uſflawe, to ziti ſmahde!
 Ne, neeki! Breeſmas nebuhs wis nelahdas.
 No ſejahm ſtatitajeem laſiht wari,
 Ka nebraude ne ſwehrs neſi leeſmu ſtari.
 Jaw leelais puhlis itin iuru rahdabs
 „Stat, ſlatees!“ dšird nu zits zitu ſakam.
 Zil laiſni prinzis un kas winam blakam
 Sweiz wiſus muhs, kà pat waldneekam kahjahs.
 Preekſch rateem tſchetri ſirgi ſpije juhgti,
 Un preekſchahjeem laudis fargahſ gruhſti.
 Tur ohtrās ratds ſazehluſchees kahjās
 Un plihſte alu, kas teem muza klatu,
 Tā eelihgsmoht tee ſteigſchus ſteidsahs prahtu.
 Wai, lahdi jauki ſpohſti tahlat rahdabs!
 Gan ſprihdi, pehdu deguni teem gari
 Un zitam gluſchi nejauks ſarfans ari;
 Gan Indianeets, Mohris melnas ahdas
 Par luſcheeri uf daſcheem rateem redſams,
 Un pehrtikis ir ari lihdsi werams.
 Tur weends ratds diwi lahtſchi ſpahrdabs,
 Un zitds ſkreewi ar it baltahm bahrſdahm.
 Tā ſpohkoti pehz wehl daſchdaſchahm tautahm
 Tur muſihlas jaw ari netruhtſt nelahdas.
 Trihs kohri uſſpehle arweenu jauſti,
 Un ſwiilpedami trohſni taiſa ſenki.
 ſchi rinda wilnoht wilnojahs pa eelahm,
 Pa ſlawenahm un paſhſtamahm weetahm.
 Es wirkrakſtus uf rateem ſahjis atraſt,
 Nu nojehdſu, to biju gribejs ſapraſt;
 Es laſu: „Cinquatirung“ un „Der Landſturm,“
 „Die Wacht am Rhein“ un „Herr Bajaine im Leuchtthurm.“
 „Die Trinkhalle“ un „Trinket gleich!“
 „Wir ſind das Deutſche Narren-Reich.“

Lappas Mahrtiaſch.

Kahds wahrdiſch Jampils (Kurfemē) teatera leetā pehz ſwetschu deenas wafara.

Mihſto Mahjas weeſi! Tewi, kà meeta mihtotaju, luhdjam ſawam jaunajam brahlim Mihgā, kà ari wezakajai mahſai Jelgawā laiſni paſinoht, kà abjeem wihlees, pirmajam gan tikai ſlatitaju ſkaiſtu aprehkinoht, ohtrajai turklat wehl ari naudas-eenemſchanas buhſchana pateeſibu uſmineht.

Par teateri eenemta naudas-ſuma bij 96 rubl., preekſch waijadſigahm iſdohſchahm pahrgahja 46 rubl. un atlituſchees 50 rubl. nodohſti ſchahdeem labdarigeem mehrkeem: lihdsſchiniga poſitiwa weetā preekſch ſkolas-ehrgelchm — 35 rubl.; kurlmehmo ſkohlai Jelgawā — 10 rubl. un 5 rubl. kà gohdamalku zeen. lugu-ſaraktitajeem; par „Wiſis naw ſelſe, kas ſpihd“ — 3 rubl. un „Baſchu audſinahts“ — 2 rubl. un trefchahs lugas ſaraktitajam par „Midſemis teefas preekſchā“

— noschehlojam, ka maka-nabadfibas deht tikai spehjam firfnigu paldeems! peesuhstht. — Skatitaju flaitu, kuru starpā ari fawu zeenito laipno draudses tehwu ar wifu winu familiju redsejahm, usminesim pehz schahda aprehkinuma: 100 platschi par 50 kap. bija wisi pilni; tā tad us 30 kap. plazi nabhtu pahri par 150, ja nebuhtu dauds pasebu nahzejem 30 kap. biketes ari par 25 kap. pahrhohtas. Tā tad flaitaju flaits bij — ap 300. — Skatuwe pehz zeen. sinotaju spreeduma ari bijuse branga, winas usbuhwejumis zaur daschu beedru upurejumu tai palihdseja til labi isdohtees; til ween buhtu beedribai, kuras noluhgs bij, fawus puhlinus upureht labdari-gam mehrkim, jeb ka wehlaki israhdiyahs — wairak labdari-geem mehrkeem, jafuhdsahs par dahrgo kohka-amatneeku un par palihdsibas truhkumu no leelgruntneeku puses. Paschi nu gan jau pee pirmas reis deesgan brangi istifahm; bet tā jau zitās weetas noteekam, nu ari schē pat muhsu laiminās it zeen. Bilstu muishas leelgruntneeks, N. v. der Noop fawus apalschneekus us jautraku fadsihwi pamudinadams preeksch schahdu jauktu, newainigi preezigu wakaru isrihtoschanas to waijadsigu materialu peesohlijis. Lai Deems tahdeem leelgrunt-neekteem palihds! — Publiku paschu apluhkojht jaleejina, ka pa wifu spehleschanas laiku stipra gohdbihjiba walidija; tikai weens fawahschanahs laikā J. pagasta puifis B. jau eepreeksch pee krohga papas laikam ar fawadu noluhku, drohschibas drapes eenehnees, fahla platschus mainiht, waj pat kohla leht griedams, bet usmanigais lahtibas preekschneeks muhsu pagasta wezafajs, nodewa scho lahtibas trauzetaju pagasta nama zeetumam, kur tas lihds ohtram rihtam wareja netrauzehs fawas pagiras isguleht. Gohds kreetnai walidibai! Bet tahdeem fenato laiku leezineekem, krohga brahlischeem, krohga papas firds luteklischeem, mehš usfauzam: Juhs miglas lahtsch, kahda labuma deht tad ismaineet fawu fuhri gruhhti pelnito grasiti pee krohga papas pret galwas fahpehm, negohdu un t. pr.; mohstatees tatschu jel reis no fawas lihdschiginigas murgoschanahs! Nenemeet par preekschsismi flohlotus pusflohkalehzejus, kuri schini skunste meistari, bet kreetnus mahzitus Latweeschus, kahdu, gohds Deewam! ari pee mums netruhtst! „Paschu audsinatais“ Mikelis tatschu jums us to skaidrako israhdiya, kahdi juhs tad pateesiba isflatarees, tad peedsehrufchees efat.

Tad wehl ne-eewehrotu pameedami paschu skrihwela kunga nepelniti skarbu atraidischanu, mehš wifs teatera-spehletaju pulks fawu firfnigu pateizibu issalam zeenijamam Laukmuishas skrihwerim St. kungam par teatera-spehleschanas attauschanas laipnu isgahdaschanu pee augstakas walidibas, un katram, kas mums drauga prahtu rahdijis. Us sweiku atkal-redsechanohs!

Behteris, pateesiba isdeenejs saldats.

Stanu wirtne.

I.

Behdigai atrahnei!

Sald tawahm ruhstahm asarahm
Ar straumehm pluhdeht atrahne,
Taws mihlohts wihrs dus' kapent —!
Un meers un slufums aplahrt tam. —
Lai dus' — kas gruhhti zihnijahs. —
Mums wiseem Musā Tapsehie
Behz puhlehm weenreis atpuhte —
Muhs wifus weenreis apraubahs. —

Bet al! ar tawahm asarahm
Ar' muhsu azis slayinahs —
Kur atrohdam, kas slauka tahs!
Lai birp! — lai kapu slazinam! —
Behz raubahm paliks meeglaki
Ap gruhthu firdi — Latweesch! —

Reinhold Kalmig.

Kur eesim?

Es ar fawu Greetshinu
Swehtdeen teateri,
Redsechu tur ludsinu
„Divas deenestneezes“
Klausschohs us kupsejahm
Un us musikanteem,
Bet tad beigts buhs teaters,
Tad us bali eesim.

I.

Sihki notikumi is Mihgas.

Par eewehroschanu! Mihgas Bahzu awise lasam notikumu, kas atkal rahda, ka lehtizigi lauzineeki, pilssehta abraufschu laujahs no blehscheem peekrahptees. Jaw fawa laikā efam atgahdinajuschu, lai lauzineeki fawas prezes pahrhohdami ar schadeem tahdeem ne-eelaischahs, jo to daridami wini nereiti teek peekrahpti, tā to ari schis notikums peerahda. Tas bija tā: Preeksch kahdahm deenahm kahds semneeks atweda rudsus us Mihgu un nobrauzā ar fawu wesumu us tirgus-platscha, kur us pirzejem gaidija. Drihs ari peenahza smalki gehebes kungs, kas rudsus gribeja pirkt; winsch fahka pahr rudsseem lihgt un pahr tirgu weenofuschees, winsch semneekam lika lihds ar wesumu us wina kantohri nobraukt, kur semneeks makšu dabuschohht. Brauzohht minetais kungs, kas rudsus bija pirzis, fatohp tufschu raspustu ar kufscheri un turklaht ari fawu seli. Winsch leek rudsus us raspustu uskraut un us fawu spihkeri aishwest. Semneeku winsch panem lihds, bet brauzohht winaam ja-eet weenā restorazija, kur semneeks preeksch durwim paleel gaidohht. Semneeks gaida un gaida, bet newar fawu pirzeju sagaidiht isnahkam, tā ka winsch beidsohht pats restorazija ee-eet, bet pirzejs jaw fen pa pakalas durwim aishgahjis prohjam. Semneeks nu gan stahsta, kahds wina rudsu pirzejs bijis, bet pehz wina isteifschanas neweens restorazija pasuduschu pirzeju newareja ussimeht. Tā nu semneeks bija tizis krahpneeka nagds un fawu rudsu-wesumu pasaudejis. Newar deesgan laudim atgahdinahht un peekohdinahht, lai fawas prezes (ihpaschi linus un labibu) pahrhohdami ar jeb kuru ne-eelaischahs, bet lai turahs pee sinameem kaufmaneeem. Kas ar schahdeem tahdeem andelesees, tas drihs dabuhs skahdi peezeesi un noschehlofchana tad buhs par wehlu.

— Mihgas Bahzu amatneeku beedriba isgahjuscha sestdeena swehtija fawus desmita gada swehtkus. Tā tā schinis gada swehtkds ari tika swehtita minetas beedribas desmit gada pastahweschana, tad ari schē gada swehtki bijuschu gresnaki un kuplaki neka ziteem gadeem. Swehtku weesu bijuschu wairak tā 400.

Isskaidrojums.

Tas no Zehrpatas us Latweeschu beedribas gada swehtkeem peesuhstatais telegrams Latinu walobā naw rittigi tullohts. Bija tullohts: „Ja newari fasneegt daubsumu, est meera ar majumu,“ bet buhtu tullojams: „Tu wari arweenu lo fasneegt, ja ari tewim naw atlauts wifu panahht.“ Nerittiga tullofchana bija notifuse, tapehz ka telegramā wahrdi nebija skaidri lasami.

Atsilbedams redaktehrs Ernst Blase.

Sludinafchanas.

Economija.
Ja las wehletohs Rihgas Latw. beedribā ekonomija usacmees, lai peetezāhs driksumā, pee kausmana Chr. Berg t., Abt-Rihgas Raktu-eelā N 42. Rihg. Latw. beedr. preefschneeziba.

Rihgas Latw. beedriba.

Swehtdeen, tai 16. Merz fā. g.

weefigs wafars ar danzofchann.

Bitetes preefsch beedreem 50 kap. dahmahm 30 kap. Eitai pret beedru kahrtēm pee lafēs, tur ar beedru kahrtēs preefsch 1875. g. dabujamas, dabuhs bitetes. Gesehtums pulstēs 8 wak, beigums pulst. 2 nalti. Kahrtības komišija.

Jaunas grahmatas

tīt ko isdrukatas un dabujamas S. Allunana grahmatu pahrdotamā Jelgawā, Katolu-eelā N 8.

Wahzeefchu walodas mahziba
no S. Allunana, maffa zeetā wahlā 25 kap.

Genela, wehsturigs breejmu stahstis īf Reapeles pilskēhtas ar bildehm no Kreiku Teodora, maffa 15 kap.

Zaur fāo daru sinamu, la efmu Iguzeemā, Baltmūtšas- (Weihenbōffche) eelā N 11 eestāstjīs weenu pohdneeta amata weetu un apnemohs par lehtu zenu pee kreetnās apdeeneschanas neween wišadus **krāhns-pohdus** taištī, bet ari wifus pee pohdneeta amata pederīgus darbus isdarīht. Pilskēhtā teef papeleschānas preti nemtas Kikita Merkutewa Naumowa tunga dšels-preefschu bohde, Raktu eelā, Bitšchlowa namā. 3

C. Lambert.

Wišadu sortu **krāhnes-pohdus** un maltu gipš preefsch ašbolīnu laukeem pahrdohd pa lehtu zenu **C. G. Felm,** Dohmas bāsnjz-plāzi N 5. 1

Lehta īspahrdohschāna no maneem fabrikateem noteef pee **C. G. Stauwe** tunga, Gelfsch-Rihgas Raktu-eelā N 24, un pahrdohdu pehrwigas dahmu kleitu drehbes agral par 35 kap. tagad 25 kap. par ohlekti, ar sīhu ee-andumu, agral 50 kap. tagad 37½ kap. par ohlekti. **A. Glarner.**

Jauneerikteta bohde.

Zaur fāo zeenigai publikāi pasemigi sīnoju, tā **Weze-Peebalgas** draudšē.

Welku muiščā

weenu **materialu-, drehbu- un sīhku-prezu bohdi** eecīteju. Mehrenus zenus un ūstizigu apdeeneschānu sōhldāms, kuhdju fāo jaunū ūnēmšchānu eewehrōht. Ar padewību **K. Schanzberg.**

Frischas fehklas

no fāknehm, pulehm, lohleem, krahmeem un semlohpuju augeem peedahwa **H. Gōgginger.**

Zenu-norahditājus Latweefchu walodā par wēlti dabujami un teef bej maffas peefuhtiti. 6

Swehtdeen, tai 23. Merz 1875.

Zehfu Latweefchu un labdarīschānas un dšeeda-fāchanas beedribas

general sapulze.

Deenas kahrtība:

- 1) Jaunu beedru ūpēmšchāna.
- 2) 12 runāswīhru zelschāna.
- 3) Weena komitejeela zelschāna.
- 4) Par preefschlāstīschānām.

Sapulzes darīschānas fāhkees draudbes fōhlā pulst ⅓ pehz pufdeenas. **Preefschneeziba.**

Stāistas ekipaščas un lāmanas preefsch brautšchānām ūf lahšāhm, křistibāhm, wifšchēm un behrēm, īfīhce par mehrenu zenu

P. Lerchendorff,

Raktu- un Sāhtuhnu-eelas stuhri N 13.

Wišadus buhwfokhus,

tā ari ohšola, ohšā, klawas un behrsa leetas-lohus, ehweletus un spundetus galdus un sīmfes, wiflabālas fortēs witenū-lohtus un dedīnamu maltu pahrdohd

Jacob Dombrowsky,

damp. fāhgu-dširīnawū īhpaščneeks, Rihgā, blalam ūhdens-šūnstei. 1

Leezeet wehrā!

Jo dāščī noščehlo, las nesīnadami **bohmwilnās deeguš preefsch aūschānas** zitur pīrluščī un naw tīt labus deeguš tā pee manis dabujūščī, turklat wehl dahrgalt aīsmākfaju-ščī. Kā jaw sludīnājis, teef manā magāšīnē tee wiflabākeer mīhstee nefāslapīnatee, nemītrīnati un fwarā weegli

īhstenee Anglu aūschāmeec deegi eefšā wīseem numureem, wīšāhm pehrwehm, tā ari drukati eefšā wīseem mustureem par teem īhpaščī no pašchāhm wehrpīwehm Anglījā nolīkteem lehteem zeneem pahrdohiti.

Latweefchi leezeet wehrā!

Kam fāwa pēna un mantība mīhla īr, un neščehredeet weeglpāhtīgi fāwu naudū, zitur deeguš dahrgalt pīrkāmi, bet eedāleet fāwas pīrkšānas preefsch to īhsteno Anglu aūschāmo deegu kanti no

P. Lerchendorff,

Raktu- un Sāhtuhnu-eelas stuhri N 13.

J. Saksohna
fahrtu-magāšīhne

mašā Pils-eelā N 19, Šlegiera namā, preti Zeh-laba bāsnizāi, leelaka īmehleschāna, lehtāfās zēnās, kreetna un rillīga apdeeneschāna. 1

50 rubl. gohda algas.

28. Februārī nošaga man Augula m. Preedolīnās trohgā 2 arščīn 1—2 wērscholi augstu, 7 gab. wezu lehwī, tūmīščā lapšas spalwas krāhš ar plāhnām krehpehm līhš ar bruhni lakeeretāhm, balti sreibpota hm drehberu lāmanīnāhm, kurāhm preefschā lal-ābdas fājirme, palatā dšels lehne ar sīlu tuhta sehdspilwe-nīnu bīja. Kās fāhās leetas man atdohd, dabu 50 rublit gohda algas. **C. Sakke, Smiltēnē.**

No polīgejas atwehlehts.

Teem Kursemē un Wīdsemē dšīhwodameem Wah-zu-walstē peederīgēem (pamālstneekēem) teef zaur fāo atgāhdīnāhts, tā terminšč preefsch eeralstīščānas Wahzu-walstē matřīfeli beidšāhs ar **31mo Merzī** (12to Aprīli) fāo gabu.

J. J. Deubner,

Wahzu-walstē general-konsuls.

Rihgas pastēs-buščhānas pahrwalditājs dara zaur fāo publikāi sinamu, tā Rihgas pilskēhtas **pirma wastēs nodata**, las līhš fāhm atrādāhs Pēhterburgas Abt-Rihgā, leelā Smilšču-eelā N 18, no 8ta Merz īr pahrzelta **Stabu-eetā**, tai namā N 20.

No **Wījāšču** walstē magāšīhnes tītē tai 31. Merz **70 tšchetwertī rudšu,**

eefšā leelahm un māšāhm dāšāhm wairat fōhlitājeem pret slādrū maffu ūf ohjōnu pahrdohiti.

Wījāšč pagāsta-waldīschānā, tai 11. Merz 1875.

Pagāsta wezāfāis: **M. Weinberg.**

Štrīhwērīs: **J. Kohšit.** 2

Pirmdēen, tai 7tā Aprīli,

Wīdsemes Jaunpils walstē, Keweler mahjā, deht fāimneeta aīseefchānas, tīs ohjōnē pahrdohīs, pret tūhlit aīsmākfāchānu, dāščādās darbu leetas, fāimneezības trauki, labu sori pēna lohpi, sīrgi un dāščādās drehbes u. t. pr.; dāudš mantū pehz agri tītē eefāhtēs.

A. Purwīht,

mahjas īhpaščneeks.

"Zerības beedriba."

Nomira **Wilhelm Vogel** N 317/14, tai 5. Merz. **Preefschneeziba.**

Weens muhrneeks,

(Latweetīs) wehslāhs fēwīnē weetu par darba wedeju (Polterer) pr. wafaras fāhī 1875ta g.; apfōhla ari darba-dewejam (Principal), tāhūs muhrneelus gāhdāht; proht zīl nezil wahzīstī un krewīstī. Par fāhrtīgu, krewīmu ūwīweščānohs galmo wīnšč pātē. Adrese **J. B.** zaur Melbāhrd, pee Wešelauffas Kāhzentrogā, pr. Zehšim."

➔ **Weens keegelu-** un dātīnu-tāistitājs lohpy mellehts, jeb ari war to fabrikī ūf wairat gādēm ūf renti dabuht Kownās gubernījā, **Wojnūnes muiščā**, 14 werstēs no Janīschteem.

Dahršneeku mahzēkli

teef ūsacmeēti **Bez-Gulbenēs muiščā**, **Waltas aprīkī**. Klāhtafās sīnās īr turpat dabujamas. 3

➔ **Weens ar labāhm leezībāhm buhdāms mahjaspūstīs**, kurfā ari drušfu dāhrsa dārbus proht, teef **Nīkolai-eelā** N 1, mellehts.

Alašč muiščā

➔ war no Turgeem fā. g. weens labš keegeku tāstī-tāstī weetu dabuht un war turpat pee muiščas-waldīschānas tohs nolīhgumūs eestāht. 1

Zehfīs.

Tās ūf leeldeenas-swehtkeem křīsdāms lohpu- un sīrgu-tīrgus Zehfīs tītē mandegā, tai **21. April** noturehts. 3

➔ Tai 28. Aprīli, 13. Septembērī un 13. Oktobērī īf gādus buhs **Wahrzeenē**, Zehfōhnes draudšē, sīrgu- lohpu- un fāhmu-tīrgus. 3

15. Aprīli un 24. Oktobērī

tītē tā jaw sīnāms **Studmanmuiščā** pee **Plawīn** trohgā, sīrgu- lohpu- un fāhmu-tīrgus noturehts. 2

Gruntē pahrdohschāna

Helenu eelā. Klāhtafās sīnās **Nīkolai-eelā** N 31, sehtā.

No zensures atwehlehts. Rihgā, 14. Merz 1875.

Drelehts un dabujams pee bīlšču- un grahmatu-dřīketāja **Grust Plātes**, Rihgā, pee Pēhtera bāsnizās.

➔ **Tēslāht peelikums ar sludīnāfchānāhm.**

Brihna, Trikozijas nifna wirsaite jeb: Firsta Dehls un semneeks.

Es lasitajeem preefsch azim stabdischu jen pagahjuschu laikus. Wehl Wahzeefchi Widseme nebij amahlfuschi. Wehl Lihweem Widseme peedereja wirfrohka, lai gan stipri tai tika preti turehts. Kahdus simts gadus atpakał pimee Latweefchi, no Leifchu semes pufes nahbdami, ka liblis Lihwos bij eespeedufchees un tohs tuwal' pee juhras peegrudufchi. Latweefchi nau karu mihlodama tauta un ari windos laikos nebija, lai gan peedurfchanu un kaufchanu ar Lihweem netrukta. Latweefchu tautas walsts buhschana nemas nefagahja ar Tara mihlestibu. Tauta, kas karu mihlo, newar peetift bes weena un stipra pahrwaldineeku, lai nu winu nofanz par febninu jeb par herzogu jeb ar zitu kahdu gohdawahrdu. Wifseem Latweefcheem kohpa nu gan finams bija weena fwehta weeta Romnowe Bruhija. Tapat ari wifseem kohpa bija fawi deewi un fawi pceesteri un wifsi turejahs par brahteem. Bet katrs no dabas aprohbeschohts apgabals bija weena fawada walsts sem wirfaischa jeb masfehina waldischanas. Wirfaitis mehds dshwoht ar walneem apstiprinata pili pee itraumes jeb us kalnu. Pee katras pils mehdsja peefleetes meests, kuru pils apfargaja un pahwa'dija.

Weens no fcheem wirfaischeem, Radibalds wahrdā, ilgaku laiku Trikozija par fanu tautinu bija waldis, kad behdigs liktens winu panahza.

Radibalds laulata feewa, Brihna wahrdā, gaušchi kahroja pehz waldbas gohda. Ta wihram newehleja to waldbu un ar wifu spehku darbojahs, winam to iskant is rohkahm. Beidscht ta tihloja wihram ir paschu dshwibu panemt. Mihstfirdigam wirfaitim nebija stipra daba. Wifsch tadeht wifahm fchahm kahrdinafchanahm un fchai cenaidibai nejaudaja un ari newihshoja preti turetees. It ka Dawids zikkahrt, no Saula wajahst, behdsja pee Israela behrnu wifnikakeem cenaidneekem, teem wihlsteem, tapat Radibalds, no feewas wajahst, behdsja pee Latweefchu wifnikakeem cenaidneekem, teem Lihweem.

„Wanems,“ ta Lihwi nofanza fawus wirfaischus. Uldewene ka Wanems Sidegunde pee Salazes waldisja par Lihwu tautinu. Seewa Radibalds aifraidija. Cenaidneeku Wanems to usfehma.

Radibalds dehli Buflaws un Manduls wihra wezumu wehl nebija panahlfuschi. Brihna tadeht tad nu waldisja Trikozija. Bet tauta to eenihdeja, tillab' dehl wipas nifnas un nepeeklahjigas istureschanahs pret Radibalds, ka ari deht winas zeetfirdibas, zaur kuru tautinai daudf bij jazeesch. Brihna bij til neganta, ka fawus paschus dehls nemihloja. Ta neween negahdaja par dehlu audfinafchanu, bet ari ar gohdigahm drehbehm tohs ne-apgahdaja. Ar-netihrahm un apfmurgatahm drehbehm un kurpehm tee sehni apfahrt ftraidija pa meesta celahm. Kad wini pusdeena jeb wakara pahrnahza pili, tad neweens par wineem nelikahs ne simoht. Mahtei laikam neweena pati afarina nebuhtu birufi, kad dehli muhscham nebuhtu arpakat nahlfuschi.

Gefahkuma mahte par dehleem til ween nemas nebija behdajufe. Beidscht fchi nebehdiba palika par fkaidru naidibu. Neweens tad nu par to brihnifees, ka nabagi puifchi, kureem par labu neweens pats mahtei ne-eedrohshinajahs kahdu wahrdinu teift, labaf' meesta apfahrt wasajahs, nekā wini pili

buhtu dshwojuschi. Ja wineem meesta pasneedsa maltiti jeb nahtskohrteli, tad wini to fanehma ar pateizibu un wini ehda un guleja mihlat' un labprahtigal' leija, meesta, nekā kalnā, pili, sem mahtes pasfargafchanas. Bet ari meesta eedshwotaji peekufa ar laiku, sehnuš usnemoht un apmeelojoht. Kad wini redseja un peedshwoja, ka mahte par faweem dehleem it nemas nebehdaja un ka tee sehni ka traki pa meesta celahm plohsfijahs un negantibas un nerahmibas ween padarija. — tad meesta eedshwotaji fahka fawa wirfaischa behrnuš aifraidiht no fawahm durwim un teem atraut to gohdu, kas teem winu kahrtes pehz taf nahzahs.

Buflawu wini wifmajaf' mihloja. Wifsch bij drohshchaks un kundfigaks ne ka brahlis un par faweem spehles-beedreem katru reis' gribeja waldisht un teem buht par pawehletaju. Mereti stary wirfaischa dehleem un stary meesta puikahm iszehlahs karsch. Te nu Buflaws ikreis wihrischkigi isturejahs un dascham labam zeema puifcham wilka labu balseni, ta ka blaudams aifwillahs pee mahtes. Daschi meesta eedshwojaji tadeht winu neween greifi usluhkoja un nolamaja, bet ari daschadas pirtis kurinaja, zaur ko puikam nereti leelas behdas iszehlahs. Un kur nabaga puifis gan eepreezinafchanu buhtu warejis dabuht? Drauga tam nebija nekahda. Fehws bij fweeschumā pee Lihweem. Mahte pate winu greifi usluhkoja. Ta tad abi puifchi arween wairaf' palaidahs un neweens ne-eedrohshinajahs, teem palihgā nahft ar padohmu jeb ar mahzibu.

Netahlu no Trikozijas pils, Lanskes zeemā, dshwoja semneeks. Anzis Garajs wahrdā. Wifsch neween bij turigs, bet ari prahtigis un gohdigs wihrs. Mereti winam gadijahs, Trikozijas pili jeb meesta buht. Te nu wifsch redseja, ka wirfaischa dehli meesta eedshwotajeem gan par apfmeehlu dereja, gan Deewa deht, ka ubaga behrni no wineem tika ar ehdeenu un dshreenu meeloti. Buflaws wina drohshchfirdibas deht Garajam wairaf' patika.

„Wirfaiti Buflaw,“ — ta semneeks kahdu reis' sehnu usrunaja, „kam ta apfahrt wasajees, it ka tewim nekahdas tehw-mahjas nebuhtu? Waj tewim muhscham prahta nau nahzis, ka dsimts wirfaitis esi? Waj ta mahtes waina, ka islelees ar fadriplatahm drehbehm un ar faplihjuschahm kurpehm?“

„Kas Jums par to fait?“ — ta Buflaws atbildeja ihfi un fkarbi. — „Waj tad Juhš dohjeet, kas manim truhfist?“

„Ja, gan!“ — ta semneeks atteija — „manim tewis deht behdas, jo leelas behdas, jo es tewi usfkatu ka tahdu, kas ar laiku par mums waldis ka wirfaitis. Ja neweens tewi pareisi ne-apfohwi, tad es labprahst tewi gribetu apgahdabt ar drehbehm. Nenem' wis launa, ka prahst semneeks ta runa ar tewi. Warbuht, ka es tewim ko waretu pastahstibt, kas tewim nebuhtu par fshadi.“

„Nu, runa tad ween drohshchi!“ ta masais wirfaitis atbildeja.

„Waj tewim nebuhtu labš prahst,“ — ta semneeks — „kad es par tewi ihpaschu semneeku paliktu un tewim to venti dohtu, kas manim jamafsa, jeb kad es tewi apgahdatu ar drehbehm?“

„Tas gan buhtu labi,“ — ta sehns — „bet ka tam gan buhs notift?“

„Nu,“ — ta semneeks — „tu un taws brahlis, Juhš efat muhju wirfaischa dehli un tas gan ir kauns un grehts,

la Zuhjeji par Zums negahda. Tapeh; apscheljojs par Zums un ihpafchi par tewi. Zo es redsu, la tewim drohscha firds un la wirfaischa gars eefsch tewim wehl dsihws. Manim buhtu labs prahts, kad tewim buhtu drehbes peh; tawas kahrtas un es tewim dohfschu labu padohmu. Eij pee mahtes, rahdi tai fawas strandainas drehbes un fawas saplihfsufchas kurpes un luhdsi winu, lai tewim dohd Anzi Garajo par ihpafchu semneeku, kam jamafsa tewim rente, ka tu no taks rentes fewim waretu gahdaht peeklahjigas drehbes un kurpes.

Tas jaunam wirfaitim lohti patika. Dik ween drohschibas truhka, pee mahtes eet un tai to luhgfschanu preefscha nest un winsch to ari teiza fawam draugam, tam semneekam.

„Ari te tewim padohmu dohfschu,“ — ta semneeks. — „Eij papreefsch pee pilswalditaja Antscha Masowa. Gan zaur winu panahfsi, ko wehlejees. Zo wirfajte labpraht peenem pilswalditaja padohmu.“

Ka fazihts ta darihts. Buslaw's gahja papreefsch pee Masowa un tad pee mahtes. Niska wirfajte ilgu laiku dehla luhgfschanu negribeja paklausiht. Bet Buslaw's mahti til ilgi mohzija ar fawahm luhgfschanahm, kamehr tika paklausihts. Anzis Garajs winam tika peedalihst par ihpafchu semneeku.

Buslaw's preezajahs, it ka lehnina walsti buhtu eemantojis un bes kawefchanahs steidsahs us tuweju zeemu. Semneeks nekawejahs fawu fohlfchanahs peepildihst.

Abi diwi nu dewahs us meestu. Te semneeks pirka jaunus kurpes un smalku wadmalu, no furas skrohdelis istaisija jauneklant bifes, swahetus un mehteli.

Ta no galwas lihdsi kahjahn pufschots ar jaunahm drehbehm Buslaw's leelidamees apfahrt staigaja pa meesta eelahm, it ka tam lehnina drehbes mugura buhtu bijufchas. No schahs deenas Buslaw's kaunejahs, ar schahdeem tahdeem flittem beedreem pa eelahm apfahrt dauftees fpehldamees un laudamees. Winsch nu isturejahs ka laikam wirfaischa dehts.

Kad mahte redseja, ka wezakam dehlam gohdigs apgehrts bija, tad kauna dehl ari jaunaf dohlu apgahdaja ar jaunahm drehbehm. Tas pats wezs naidis un ruhktums pret dehleem tomehr arweenu wehl niskas puhzes firdi mahjoja. Katru reis, kad semneeks bija meesta jeb pili, tad fawu jaunmo draugu apmekleja. Nekad tam nebij janoschelo, ka jauneklant par labdaritaju bija palizis.

Ba tahm starpahm atskrehja fawa, ka wirfaitis Kadibalds Sidgunde nomiris. Lihwu Wanems Uldewene winu mihligi bija kohpis un ar wifu wirfaischu gohdu apglabajis.

Lihdsi schim Brihna bija waldijufi, bet til ween wihra wahrda. Nu wina kahroja par pilnigo un riktigo wirfaiti palikt. Pee tahda gohda panahfschanas tee dehl tai bija par kawekli. Tadehl wina tihloja scho kawekli isklidinaht, dehleem galu daroht, pee jauna dehla winai ari labi isdewahs. Tas nomira ahtri. Wezakam dehlam mahte tahdu paschu behdigu listeni bija nolehnufti. Bet Buslaw's bij gudrs. Winsch labi mahzeja isfargatees no mahtes.

Weentreis mahte Buslawu lika aizinahst un neween itin mihligi un laipnigiar winu parunajahs, bet tam ari dewa fweest ar maifti. Jauneklis islikahs, it ka par tahdu mahtes mihlibu lohti preezajotees, bet fweestarmajsi tuhliit un apehda un ar wifu dahwanu gahja fawa istaba un fweestarmajsi dewa funam, bihdamees, ka mahte maifti fagistejufi. Sumi usgahja ohtra rihda nojprahgufchu pagalmu.

Par laim Anzi Garajs 'ap scho laiku no nejaufchi bija

Trikazijas meesta. Buslaw's winam tuhliit stahstija, ko bija peedfihwojis.

„Tew jabehg no schejeenes!“ — ta semneeks. — „Steidsees ar steigfschanahs pee fawa radineeka Rainulfa Leifschs. Tas tewi fargahs un tewim padohmu dohs. Luhdsi winam, lai tewim palihdsi ar faweem karawihreem panemt to waldibu, kas tewim nahfahs.“ Un tuhliit Garajs tam dewa ehfeli un sohbinu un kas wehl jauneklant wajadseja un to aissuhstija prohjam us Leifschu semi pee Rainulfa, ta Leifschu firda.

Rainulfs ari teefscham parahdijahs jauneklant ka ustizams draugs un radineeks. Winsch tam dewa karawihrus, ka lai Buslaw's ar winu palihdsibu mahtei panemoht waldibu un nitno puhzi eeflehdsiht un apzeetinajohst kahda Trikazijas pils kambari.

Wifs labi isdewahs. Til ko Trikazijas tautina fawu dabuja, ka Buslaw's no Leifschem atpakal nahfoht un to waldibu panemfchoht, tad wisi Trikazeefchi preezajahs un tam usgawileja. Tautas wezaki til lab' ka pilsoni, waideloti tiklab' ka semneeki, wisi winu usnehma ar preeku un to gohdinaja ka fawu wirfaiti.

Brihna manija, ka nu nebuchfoht wis labi. Wina bihjahs, ka to metifchoht zeetuma jeb warbuht ir nahwi tai nojpreedifchoht. Tadehl falasija wifas fawas dahgafas mantas un wifu fawu naidu un lihdsi ar pils-walditaju Masowu un ar fawu pils-faimi aibehdsfa us Zgauru semi. Trikazeefchi wiau muhscham wairs neredseja. — Buslaw's us to nedohmaja mahtei palat dsihtees. Jauneklant bij laba firds. Winsch tadehl gauschi preezajahs, ka ar waru pee mahtes nebij jastrahda.

Ta Buslaw's palika par Trikazijas wirfaiti. Apafschneeki fawam wirfaitim fwehreja ustizibu un leelus fwehtkus fwineja. Zo Buslaw's bij Trikazias weeniga zeriba.

Antscham Garajam wirfaitis parahdija leelu gohdu. Buslaw's usflubinaja semneeku, lai no wina prafoht ko griboht. Schis winam to dohfschoht. Semneeks to ween prasija, lai lihdsi nahwei wala paliktu no wifas rentes un no wifahn dohfschanahm. Buslaw's semneeku prahtu labpraht peepildija un to paschu schelastibu ari semneeka behrneem un behrnu behrneem gribeja apstiprinaht. Bet Anzi Garajs to nepeenehma. Winsch atteiza: „Es esnu weens semneeks, un gribu lai ari mani pehznahkami ir un paleel semneeki. Zo laimigafas kahrtas wineem nesinu ka semneeku kahrt.“

Kad Anzi Garajs Trikazijas pili parahdijahs, tad Buslaw's katreuis winu usnehma laipnigi un brangi apmeeloja un kad semneeks ko no wina luhdsfa, tad to labpraht ispidija. Ko neweens zits no wirfaischa newareja isdabuht, to semneeks panahza. Zkates tadehl winu zeenija un gohdaja un semneeka flawa ispaudahs wisapfahrt.

Kad semneeks pili bija, tad ar to paschu weenteesibu un drohschfirdibu ar Buslawu runaja ka toreis, kad wirfaitis wehl bija sehns. Nekad winu neusrunaja ar „Zuh“ bet arween ar „Du.“ — Kad tahdu netaisniba tika padarita, tad Garajs ikreis wirfaischam par to siu dewa. Par to nu gan sinams tee netaisnibas padaritaji palika duftmigi un labpraht pee semneeka buhtu atreebuschees. Bet wini tam neso newareja dariht. Nereti ari winsch dascham palika par aissuhwetaju.

„Du scho wihru no amata gribi nozelt,“ — ta winsch wirfaitim teiza — „ko meh's jar labi efam pabarojufchi, ta ka winsch trehns, brangs un tauks palizis. Un tu mums weeta gribi doht wihreli ar tufschu wehderu un ar tufschu mafu, weenu isfalkufchu dsirekkti, kas muhs nabaga muhschahs

no jauna isfuht, muhsu sweedrus dser un muhs speefch kã wafkus. Labal tas pats wezais lai paleef. Tad mums buhs weeglat." —

Muhsu gohdafenneeks mira leelã wezumã. Wina wehle-fchanahs pehz to glahbeja Lanskes zeemã, kur bija dsmis un usaudfis. —

Lai Anziõs Garajs dufs faldi dsestrã lapinã, tãpat kã wir-faitis Buflaws, kas nekaunejãhs padohmu peenemt no prasta femneezina un kas fawu labdaritaju ne-aismirfa ir tad, kad atkal bija tizis pec waldbas gohda un pee bagatibas. —

Kursch bija wainigs?

(Pateefigs gadijums.)

"Es juhs luhdsu pee manim atmahkt, tapehz lai waretu ar jums parunatees par kahdu fwarigu gadijumu manã familiã," fajija kahdu deenu bagatais kophmanis D. us polizeimeisteri, kas paschu laiku kophmana kantori eenahza.

"Ja jums tani leetã waru ko palihdseht, tad luhdsu man to istahstihkt."

Waj atmineetees wehl no tahs meitas, Marijas B., kuru preefch fefcheem gadeem deenestã peenehmu un kas tagad manus behrnus usluhko?

"Ka nu nẽ. Atminohs gan. Winas tehws bija gohdawihrs, un wina usauga muhsu fshlã."

"Tã ir, un tadeht es ari winu par gohdigu meitu usluhkoju."

"Un waj tagad zitadi dohmajat?"

"Tã gan ir. Preefch neilga laika nomaniju, ka man reisi no reises pasuhd kahdi neleeli naudas gabali. Ta sinams ir mahjas sahdsiba. Atstahju prohwes deht kumodi walã un isgahju us lauka. Dhtrã rihtrã atradu, ka atkal weens peezi rubli papihra naudas, un daschi fudraba naudas gabali truhka. Sasauzu wifus fawus laudis, isteizu wineem to leetu un us-aizinaju, lai wainigais atstahs, bet wifã apleezinaja ka newainigi efoht. Bet ko dohmajat, peezus no maneem naudas gabaleem atradu, Mahrijas feshã. Par to tã isbrihnijohs, ka liku tuhlikt Mariju pee manis eewest. Wina eenahkusi til ween raudaja un es neko nedabuju sinahkt. Man negribahs winu apafsch teefahm nodohkt, tapehz luhdsu, palihdsat man fchini leetã."

"Wai winai ir kahdi draugi jeb draudsenes?"

"Naw neweena."

"Waj wina beeschi ijeet no mahjas?"

"Nekãd."

"Woi juhsu familija fcho gadijumu sin?"

"Ne, neweena tagad naw mahjã, ka ween mans wezakais dehts, kas man manãs darijchanãs palihds un ari to wakarã bija isgahjis."

"Atfauzat fchurp Mariju, wehs winu waram pahrlaufiht."

Marija eenahza un polizeimeisteri ceraudstijusi, apfedsa gihmi ar rohlahm. Winfch lika tai atsehtees us fcheshla un tad fajija:

"Es esmu atfaukts, lai isprãfu juhs pahrlaufiht, kas notikusi fchini mahjã. Nauda ir tikusi atrasta juhsu feshã, tã tad juhs laikam buhseet tani leetã wainiga."

"Ja, tã ir, atbildeja Marija: — es nelaimiga meita."

"Bret faweem labeem, mihligeem kungeem newajadseja jums til nepatezigai buht."

"Tã gan ir; es flakta, nepateziga meita atstihstu fawu pahrlahpchanu."

"juhs kahds us to ir mahjijis?"

"Ne, neweens; es weena pati wainiga."

"Tas newar buht. jums pateesi ir kahdi draugi, waj nẽ?"

"Man naw neweena un es weena pati pee wifa esmu wainiga."

"Klaufatees," eefahka atkal kophmanis. —

"Kutschers man teize, ka juhs redsejis runajam ar kahdu wihreeti durwu preefchã. Bet to winfch nesinoht, kas tas efoht bijis."

"Ta naw taisniba," Marija atbildeja.

"Tã tad juhs weena pati par wainigu atstihstatees," polizeimeisters jautaja, — "bet waj tad ari sinat, kahda strahpe jums buhs par tahdeem darbeem?"

"Sinu gan, wina atbildeja, "bet es esmu weena pati wainiga."

"Nu polizeimeisters us kophmani greefces fajija: "Es juhs luhdsu, Mariju no fawas istabas ne-istahst."

Marija aishgahja ar afaru pilnahm azim.

"Ja juhs mani gribat pallaufiht, eefahka atkal polizeimeisters, kad Marija bij isgahjusi, "tad juhs luhdsu, Mariju lihds rihtram wehl no deenasta ne-atstahst. Tas ir ehrmigs gadijums, un es negribu tizeht, ka fchi meita ir sagle."

"Bet, wina pate wifã atsinusi un nauda ari atrasta winas feshã"

"Taisniba, bet tas wifs ir maf. Esat til labprahctigi un atmahkat fcho wakar pulksten septindõs, abi diwi ar fawu dehtu, pee manis, bet par to leetu nesakat neweenam ne wahrdõ. Tagad ar Deemu."

Mahjãs pargahjis, polizeimeisteris fuhctija fawu sulaini us trakteeri, kura arweenu kophmana dehts bij atrohnams. Sulainis atnefa to sinu, ka jaunais kophmanis wehl wakar trakteeri bijis, fpehlejis biljardu, dsehris un fmehlejis. Lihds ar winu efoht bijis kahds wirfneeks. To sinu dabujis, polizeimeisteris nogahja pats us trakteeri un prãfija tur:

"Kad bij tã jaunais D.?"

"Wakar."

"Zit winfch pee jums notehreja?"

Winfch paspehleja us biljardu ar weenu wirfneeku peezus rubtus un par zigahreem isdewa fchetridefmit kapeikas.

"Woi to peezu rubtu gabalu wirfneeks pee busetes neafdewa?"

"Afdewa gan, bet tas tika atkal kahdam zitam isdohts."

"Bet fihka nauda, woi ta jums wehl ir?"

"Ir gan."

"Tad luhdsu, manim kahdus gabalus no tahs doht," fajija polizeimeisteris, un naudu dabujis aishgahja. Pulksten septindõs atmahze pee wina kophmanis D. lihds ar fawu dehtu.

"Tagad," — polizeimeisteris fajija us kophmani pagreefces,

"luhdsu juhs, istahstãt fawam dehtam, kas pee jums notizis." Kophmanis ispildija polizeimeistera wehle-fchanohs, un to darijis usluhkoja ar jautadamahm azim jauno zilweku. —

Tas newar buht, eefauzahs jaunais D. — Es jums galwoju: Marija ir newainiga.

"Nu waj tad juhs to wainigo sinat?"

"Ne, atbildeja jaunais zilweks.

"Nu kapehz tad juhs Mariju par newainigu isteizat?"

"Zeenigs polizeimeisters"

"Wifs labi, bet dohdat tad mums padohmu, ka waram ihsto sagli useet."

Mabaga jaunais zilweks til ween nopuhthahs. Pateesi winfch laikam Mariju mihleja.

"Waj tad fcho leetu newar atstahkt, ka wina ir?" jautaja

winfch pehz brihtina. — Mans tehws famafahs wifas isdohfchanas un Marijas laba flawa lai paseel kà bijufe."

Polizeimeisteris usmanigi pafkatijahs us tehwn un zitu walodu eefahldams, fajija: "Bet es dsirdeju, ka Zuhš walar us biljardu efoht pafpehlejuschi?"

Kà? jautaja tehws.

"Zuhš atdewat wirsneekam peejus rubtus, pirlat zigahrus un malfajat ar fcho nauđu."

Pee fcheem wahrdeem eedewa tas kophmanam diwus nauđas gabalus, fo tas tuhdat par teem nosudufcheem pašina.

"Nu Zuhš redjat," eefahka atkal polizeimeisteris, ka Marija pee sudufchas naudas newainiga, bet zits kahds; tapehz ari man leekahs, ka fcho leetu labaki wajjadsehs atstahť kà bijufi."

Tehws un dehls noduhra galwas un nefajija ne wahrda.

Kophmanis D. tagad jaw miris. Wina dehls tagad wina weeta andeli wed, bet Marija B. ir jauna kophmana — feewa.

R. Matfcherneeks.

Gradi un feedi.

Mihlestiba un uhdens.

Nebrihnees mihtais lasitajs, ka es nemohs mihlestibu ar uhdeni falihdsinahrt. Tu prafti: "Kà war mihlestibu ar uhdeni falihdsinahrt?" Bet pazetees, es raudsifchu peerahdiht, ka mihlestiba falihdsinajahs daudstahrtigi ar uhdeni; es ten peerahdisfchu, ka mihlestiba, laut gan ta naw uhdens, tad tomehr, wina daudsfreis ar uhdeni fadurahs, ka wina ta fahloht, is, ar, zaur, no uhdens zelahs, pastahw un taja beidsahs.

Mihlestiba eefahkajs ar afarahm; kas afaras zits ir kà — uhdens? Mihlestiba teel zaur wehtutehm turpinata; kas tahdas mihlestibas wehtulës zits ir eefchâ, kà uhdelaini wahrđi? Mihlestiba faweenojahs pee altara ar afarahm, un kad fchihš afaras ari pehrles buhtu, tad tomehr tahs naw labaks uhdens, ne ka piemahs mihlestibas-afaras. Deht nelainigas mihlestibas daschs jauneklis nogalinajahs uhdeni. Uhdens ir mihtotaju elements. Mihlestiba lihdsinajahs pehrkona laikam (negaiřam). Pee tahda negaiřa papreekfchu lihst leetus, tad nahť sibenı un pehrkons; mihlestiba papreekfchu afaras parahdahs un tad nahť kildu- un bahřchanahs-pehrkons, — fchê es dohmaja par laulibas fahrtu. Franklins atrada (isdohmaja) sibena noweřřeju. Za kahds buhtu ari preekfch laulata pahra mahjas-nemeera sibena un pehrkona noweřřeju isgudrojis, tad tas buhtu tas flawenakais isgudrojums pašaulc.

Lateineem efoht fakams wahrđs: "In vino veritas," tas efoht latwifki: "Gefch wiřna ir gudriřa," jeb "wiřna dšehraji ir gudri." Bet waj kahđai tautai ir tahds fakams wahrđs: "Uhdens dšehraji ir gudri?" jeb "Tee kas mihlejahs, ir gudri?" Driřřat waretu tahđu fakamu wahrđu leetaht: "Tee, kas mihlejahs, ir mułki." — Uhdens ir nepastahwigs, — awotini, frautini un upes cetel juřra, tur uhdens pazelahs par garaineem gaiřa un nolihst atkal un eefuhzahs semc, — bet waj mihlestiba ir pastahwiga? Es řaku ne, un řauzu daudš jaunektus par leezineekem. Kad kahds ar laiwinu us rahmo juřras řpohgoli brauz, waj winfch war us to drohřchi pašautees, ka pehz kahđas stundas nezelfees wehtras un nemeerigi wiřni nedraudehs wina laiwinu apgahř? Ne! Waj kahds jauneklis war us řawu mihtako, kura řhodeen pee wina kruhts glauschahs, pašautees un uřtizetees, ka wina neglaimohs rihta řapat pee zita jaunekla kruhts? Es to newaru řizeht, tadeht ka eřmu tahđas peekrahřřchanas peedřihwojis.

Kad es par uhdeni dohmaju, tad man eefchaujahs leele uhdens-pluhdi prahta, kuros, kà řwehti rakřti řahřta, daudš dšihwibas nořřikla; bet kad es par mihlestibu dohmaju, tad es atgahđajohs, ka man daschas preezigas stundas, daschi lai-

migi briřřchi un mans jautrais jaunibas gars nořřikla mihlestiba, kura mana mihlestiba pate ari nořřikla.

Tà eřmu mehginajis peerahdiht, ka mihlestiba un uhdens ir tuwu radi — kà mahřa un brahlis, kas to netiz, tas naw wehl neko daudš peedřihwojis.

Lappas Mahrťinřch.

Smeklu řahřtini.

"Behni," fajija kahds řkohlmeisters, "jums nebuhs nekad neko is řkohlis isplahpahrt." —

"Ne, řkohlmeisters kungs," atbildeja kahds řpirgts puika, "mehs řil ptahpajam eefch řkohlis."

Kahds jenneeks usřauza řawam deřlam, kurfch, pee kruřtehwã atnahřřchanas, ais krahřnes pašlehpahs, řchohs wahrđus: "Woi tu newari wiř laukã nahť, kruřtehwãm rořku butřřchoht un řazihť: "Řabdeen kruřtehw!" tu lohřs. Puika pašlauřřija tehwm, isnahze no asřrahřnes, nobutřřchoja kruřtehwãm rořku un řazija: "Řabdeen kruřtehw, tu lohřs!"

R. Matfcherneeks.

Wezenites dšeesmina.

Wezenite, grabařřina
Dšeedadama dšijas řin;
Nopuhřchahs un ařarĩa
Dřilas krumpas apřlape.

Řauna biju, — dailu řauza,
Daschs pehz manis řihřoja;
Tagad wezu — nahwe gaida,
Dšeeř, kas dšihwe řloija.

Řirbs řahř kruřtis, atminotees,
Kas bij dšihwe ja-isřeřch:
Gaiřmai auřtoht darbũs řrahđat,
Lumřřohm naktim řaimi kophť.

Balte mati řahwu zelahs,
Řagahřřchu apřlatoht.
Nefajehřřu, tur man rahahs
Špeřti tahđu juřgu neř.

Weenu, fo es deen' un nakti
Luhřřu no Wiřřchẽřřiga:
Nereřht manu dahřgu řati
Řřřtu zelu řtaigajam.

At! kad laimetohs man redřeht
Briřwib's řauli usřezam,
Tad waretu meerã duřeht
Wezee řauli řapenës.

Řurjahna Dahwĩs

Atbildeams Redakteřs Ernřt Plateš.